

**higher education
& training**

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT (BEROEPSGERIG)

**LEWENSORIËNTERING
NKR VLAK 2**

17 Februarie 2020

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 13 bladsye.

INSTRUKSIES AAN NASIENERS

1. Daar word van nasieners verwag om die vraestel uit te werk voordat die nasienriglyn bespreek word.
  2. Akkuraatheidsfoute word met 'n rooi / nagesien. Akkuraatheidsfoute verwys na spelfoute, weglating van teks/getalle en herhaling van teks/getalle. Die punt wat vir akkuraatheid toegeken word, dui die maksimum punte aan wat vir akkuraatheidsfoute afgetrek kan word, byvoorbeeld, as 5 punte vir akkuraatheid toegeken word, sal 'n kandidaat slegs 'n maksimum van 5 punte vir akkuraatheid verloor, selfs al sou die aantal akkuraatheidsfoute in daardie spesifieke vraag 5 oorskry.
  3. Manipulasiefoute word met 'n blou x langs die ooreenstemmende manipulasiegetal gemerk. Manipulasiepunte wat vir korrekte antwoorde toegeken word, word met 'n blou langs die ooreenstemmende manipulasiegetal aangedui. Byvoorbeeld, as 10 punte vir manipulasie toegeken word, moet die getalle 1–10 langs die blou x of in dieselfde posisie geskryf word wat op die nasienriglyn aangedui word.
  4. As 'n onreëlmatigheid tydens die nasienproses waargeneem word, moet die skrif nagesien word en die onreëlmatigheid op die dekblad van die skrif en op die merkblad volgens instruksies vir die Nasionale Eksamen opgeteken word. Onreëlmatigheidsverslag moet voltooi word.
- Die punte wat vir elke vraag behaal word, word regs onder op die
5. DRUKSTUK van elke vraag in die volgende tabelformaat geskryf:

		A	M	T
	Totale moontlike punt			
	Totaal van kandidaat se			
foute				
	Totale punt behaal			

6. Die kandidaat se totale punt word op die dekblad van die EKSAMENOMSLAG langs die ooreenstemmende vraagnommer geskryf.
7. As 'n kandidaat 'n DRUKSTUK ingelewer het, maar 0 vir die vraag behaal het, word 0 op die dekblad langs die ooreenstemmende vraagnommer geskryf.
8. As 'n kandidaat nie 'n DRUKSTUK ingelewer het nie, word 'n streep deur die blokkie langs die ooreenstemmende vraagnommer getrek.

9. As 'n kandidaat 'n duplikaatdrukstuk vir 'n vraag ingelewer het (sonder om dit deur te trek/te kanselleer), moet jy die vraag nasien wat die kandidaat sal bevoordeel en 'n streep trek deur die ekstra drukstukke en die woord 'DUPLIKAAT' aanbring.
10. Alle DRUKSTUKKE moet die kandidaat se EKSAMENNOMMER en 'n konsekwente watermerk bevat. As 'n kandidaat 'n drukstuk sonder 'n EKSAMENNOMMER en egalige WATERMERK ingelewer het, moet die vraag nagesien en as onreëlmatig aangemeld word. Die EKSAMENNOMMER en 'n egalige watermerk word vereis om egtheid volgens eksameninstruksies te verseker.
11. Sien slegs dit na wat die nasienriglyn aandui. Moenie kandidate penaliseer vir outomatiese formatering of style wat gebruik word nie, byvoorbeeld in Office 2007.
12. As 'n kandidaat die verkeerde program gebruik het om 'n vraag te beantwoord, bv MS Word in plaas van MS Excel, moet punte toegeken word vir akkuraatheid (asook bokas/onderkas en letterspasiëring), maar moet die kandidaat vir manipulasie gepenaliseer word. Die kandidaat sal alle manipulasiepunte verloor wat programspesifiek is, aangesien dit die kandidaat se vermoë assesseer om die gespesifiseerde program te gebruik, dit is MS Word (VRAE 1 en 2), MS Excel (VRAE 3 en 4) en MS PowerPoint (VRAAG 5).
13. As 'n kandidaat 'n verkeerde drukstuk voortbring het (bv skermdrukbeeld van 'n vraag), moet punte toegeken word vir akkuraatheid en enige manipulasie wat uit die gegewe drukstuk geassesseer kan word. Die kandidaat sal punte verloor vir die drukstuk en enige ander manipulasie-instruksie wat verkeerd is en nie uit die drukstuk geassesseer kan word nie.
14. As 'n kandidaat nie 'n gespesifiseerde fontstyl gebruik nie, moet die kandidaat gepenaliseer word, tensy die skrifte vergesel word deur 'n verslag wat aandui dat die vereiste fontstyl nie beskikbaar was op die MS Office-weergawe wat by die eksamensentrum gebruik is nie OF die nasienspan vasstel dat die weergawe wat op die dekblad van die eksamenomslag aangedui word nie vir die gespesifiseerde fontvoorsiening maak nie.

AFDELING A: WOORDVERWERKING**VRAAG 1**

AKKURAAATHEID	5
MANIPULASIE	15
TOTAAL	20

PUNT	AKKURAAATHEID
✓✓✓✓✓	Penaliseer alle tikfoute. Akkuraatheidsfoute sluit in spelling, weglatings en herhaling van teks. Trek EEN punt per fout af tot 'n maksimum van 5 punte. LET WEL: Moenie dieselfde fout twee keer penaliseer nie. Spasiëring en bo- of onderkas word in manipulasiepunte 12 en 13 gedek. Moenie weer penaliseer nie.

VRAAG NOMMER	NOMMERING	PUNT	MANIPULASIE
1.2	1	✓	Fonttipe: Calibri
	2	✓	Fontgrootte: 14
1.3	3	✓	Kopskrif ingevoeg met Eksamennummer (linksgerig)
	4	✓	VRAAG 1 regsgerig
	5	✓	VRAAG 1 in kopskrif bokas
1.4	6	✓	Hoofopskrif: Fonttipe – Bodoni MT Black
	7	✓	Hoofopskrif: Fontgrootte 18
1.5	8	✓	Hoofopskrif in bokas
	9	✓	Hoofopskrif onderstreep
1.6	10	✓	“Ongewenste swangerskappe” onderstreep
	11	✓	“Seksueel oordraagbare infeksies” onderstreep
1.7	12	✓	Reël- en letterspasië tussen woorde konsekwent (Penaliseer slegs een keer)
	13	✓	Bo- en onderkas deur hele dokument (Behalwe VRAAG in kopskrif)
1.8	14	✓	Dokument op EEN bladsy gedruk
	15	✓	Bladsyoriëntasie: Portret

- ✓1 Font type: Calibri
- ✓2 Font size: 14

- ✓3 Exam No: Left-aligned

- Main heading:
- ✓ 6 Font type: Bodoni MT Black
- ✓ 7 Font size: 18
- ✓ 8 Upper case
- ✓ 9 Underlined

- ✓4 Question No: Right-aligned
- ✓5 QUESTION NO: Upper case

EKSAMENNOMMER

VRAAG 1

RISKANTE SEKSUELE ONTMOETINGS

Daar is situasies en/of omgewings waarin mense waarskynlik groter gevaar loop om riskante seksuele ervarings te hê. Hierdie ervarings kan jou benadeel. Kennis van hierdie situasies kan jou help om dit te vermy.

Hierdie riskante ontmoetings is gevaarlik en kan tot iets slegs en onaangenaams lei. Riskante ontmoetings kan in situasies met onvoorsiene en onverwagte gevolge ontwikkel. Dit kan 'n persoon emosioneel, finansiële en fisiek beïnvloed en 'n uitwerking op jou toekomsdoelwitte en -drome hê. Ongewenste swangerskappe en seksueel oordraagbare infeksies is enkele van die algemeenste voorbeelde van sodanige gedrag.

- ✓ 10 'Ongewenste swangerskappe' onderstreep
- ✓ 11 'Seksueel oordraagbare infeksies' onderstreep.
- ✓ 12 Letter/Reëlspasiëring.
- ✓ 13 Bokas/onderkas (behalwe kopskrif).
- ✓ 14 Dokument op EEN bladsy gedruk.
- ✓ 15 Bladsyoriëntasie: Portret

A	M	T
5	15	20

[20]

VRAAG 2

AKKURAAATHEID	3
MANIPULASIE	17
TOTAAL	20

PUNT	AKKURAAATHEID
✓✓✓	Sien slegs teks na wat nuut bygevoeg is. Moenie twee keer penaliseer nie. Trek een punt af per fout tot 'n maksimum van 3 punte. LET WEL: Indien kandidaat die dokument oorgetik het, ignoreer akkuraatheidsfoute wat van toepassing is op teks in VRAAG 1.

VRAAG-NOMMER	NOMMERING	PUNT	MANIPULASIE
2.2	1	✓	Vraag verander na VRAAG 2
2.3	2	✓	Hoofopskrif gekursiveer
2.4	3	✓	Eerste paragraaf regsgerig
2.5	4	✓	Tweede paragraaf fonttipe Baskerville Old Face
	5	✓	Tweede paragraaf fontgrootte 16
2.6	6	✓	Eerste 'riskante ontmoetings' in vetdruk
	7	✓	Tweede 'riskante ontmoetings' in vetdruk
2.7	8	✓	Nuwe teks ingevoeg
2.8	9	✓	Nuwe opskrif fonttipe: Arial Narrow
	10	✓	Nuwe opskrif fontgrootte 16
	11	✓	Nuwe opskrif vetdruk
2.9	12	✓	Nuut ingevoegde teks genommer
2.10	13	✓	Genommerde teks se fonttipe: Bradley Hand
	14	✓	Genommerde teks se grootte 14
2.1	15	✓	Bo- en onderkas deur hele dokument
2.13	16	✓	Dokument op EEN bladsy gedruk
	17	✓	Bladsyoriëntasie: Portret

EKSAMENNOMMER

✓ 1 VRAE 1 tot 2 ✓ 2 Hoofopskrif gekursiveer ✓ 3 Paragraaf 1 regsgerig
--

VRAAG 2

RISKANTE SEKSUELE ONTMOETINGS

Daar is situasies en/of omgewings waarin mense waarskynlik groter gevaar loop om riskante seksuele ervarings te hê. Hierdie ervarings kan jou benadeel. Kennis van hierdie situasies kan jou help om dit te vermy.

Hierdie **riskante ontmoetings** is gevaarlik en kan tot iets slegs en onaangenaams lei. **Riskante ontmoetings** kan in situasies met onvoorsiene en onverwagte gevolge ontwikkel. Dit kan 'n persoon emosioneel, finansiell en fisiek beïnvloed en 'n uitwerking op jou toekomsdoelwitte en -drome hê. Ongewenste swangerskappe en seksueel oordraagbare infeksies is enkele van die algemeenste voorbeelde van sodanige gedrag.

HOE OM DIE RISIKO VAN ONGEWENSTE SEKSUELE AKTIWITEITE TE

✓ 9. Nuwe opskrif Arial Narrow ✓ 10. Nuwe opskrif grootte 16
---

1. *Neem jou drankie saam met jou; moet dit nie op die toonbank laat nie.*
2. *Moenie enige drankies van vreemdelinge aanvaar nie.*
3. *Vermy dit om alleen op afgeleë plekke te loop.*
4. *Moenie met veel ouer mans kuier nie.*
5. *Moenie saamrygeleenthede van vreemdelinge aanvaar nie.*
6. *Moenie huis toe gaan met vreemdelinge nie.*

A	M	T
3	17	20

TOTAAL AFDELING A: **[20]**
40

AFDELING B: SIGBLAD**VRAAG 3**

AKKURAAATHEID	3
MANIPULASIE	12
TOTAAL	15

PUNT	AKKURAAATHEID
✓✓✓	Penaliseer alle tikfoute. Akkuraatheidsfoute sluit in spelling, weglatings en herhaling van teks. Trek EEN punt per fout in die dokument af tot 'n maksimum van 3 punte.

VRAAG-NOMMER	NOMMERING	PUNT	MANIPULASIE
3.2	1	✓	Fonttipe: Candara
	2	✓	Fontgrootte: 12
3.3	3	✓	VRAAG 3 in hoofletters sel A ry 1
	4	✓	EKSAMENNOMMER sel A ry 2
3.4	5	✓	Opskriffonttipe: Cooper Black
	6	✓	Opskriffontgrootte: 18
3.5	7	✓	Alle kolomopskrifte in ry 6 saamgevoeg en gesentreer.
3.6	8	✓	Kolomopskrifte in ry 6: Grootte 16.
3.7	9	✓	Kolombreedtes aangepas
3.1	10	✓	Bokas/onderkas deur hele dokument
3.8	11	✓	EEN A4-bladsy
	12	✓	Portret

	A	B	C	D	E
1	VRAAG 3				
2	EKSAMENNOMMER				
3					
4	RISKANTE SEKSUELE GEDRAG				
5					
6	RISKANTE GEDRAG	OOS-KAAP		NOORDWES	
7		SELIOT HOËR	MONTRI HOËR	BADIEN HOËR	SNOWO HOËR
8	Seks sonder beskerming	2	6	2	5
9	Mond-tot-genitalieë-kontak	12	5	8	25
10	Prostitusie	1	3	2	3
11	Om verskillende seksmaats te hê	44	68	43	90
12	Anale seks	2	4	1	2
13	Dwelms en seks	2	6	9	4

A	M	T
3	12	15

- ✓1 Fonttipe: Candara
- ✓2 Fontgrootte: 12
- ✓3 VRAAG 3 bokas sel A1
- ✓4 Eksamennommer sel A2
- ✓5 Opskrifonttipe: Cooper Black
- ✓6 Opskrifontgrootte 18
- ✓7 Alle opskrifte in Ry 6 saamgevoeg en gesentreer
- ✓8 Kolomopskrifte in Ry 6 – Grootte 16
- ✓9 Kolomwydtes aangepas
- ✓10 Deurgaans bokas/onderkas.
- ✓11 EEN A4-bladsy

[15]

VRAAG 4

AKKURAAATHEID	4
MANIPULASIE	21
TOTAAL	25

PUNT	AKKURAAATHEID
✓✓✓✓	Sien slegs teks na wat nuut ingevoeg is (penaliseer slegs een keer vir dieselfde tikfout)

VRAAG-NOMMER	NOMMERING	PUNT	MANIPULASIE
4.1	1.	✓	VRAAG 3 na VRAAG 4 verander.
4.2	2.	✓	Kolom TOTALE RISIKO ingevoeg
	3.	✓	Ry TOTAAL PER HOËRSKOOL ingevoeg
	4.	✓	Ry GEMIDDELDE SNOWO HOËR ingevoeg
4.3	5.	✓	Hoofopskrif oor A4–F4 saamgevoeg en gesentreer
4.4	6.	✓	Alle kolomopskrifte in ry 6 na vetdruk verander
4.5	7.	✓	Name van skole gekursiveer
	8.	✓	Name van skole regsgerig
	9.	✓	Name van skole onderstreep
4.6	10.	✓	Tipes riskante gedrag in fonttipe: Arial Narrow
	11.	✓	Name van riskante gedrag grootte 14
4.7	12.	✓	Totale risiko oor skole heen bereken
	13.	✓	SOM van alle risiko's per individuele skool bereken
	14.	✓	GEMIDDELD van SNOWO korrek bereken
4.8	15.	✓	Alle syfers vertoon as getalle sonder desimale
4.9	16.	✓	Horisontale lyne ingevoeg
4.9	17.	✓	Vertikale lyne ingevoeg
4.10	18.	✓	Kolomwydtes aangepas – alle data sigbaar
4.10	19.	✓	Kolomwydtes aangepas – sigblad pas op EEN A4-bladsy: landskap
4.12	20.	✓	Sigblad met ry- en kolomlyne gedruk – EEN A4-bladsy
	21.	✓	Bladsyoriëntasie: Landskap

[25]

	A	B	C	D	E	F	
1	VRAAG 4	✓1 Vraag na 4 verander	✓2 Kolom TOTALE RISIKO ingevoeg				
2	EKSAMENNOMMER		✓3 Ry TOTAAL PER HOËRSKOOL ingevoeg				
3			✓4 Ry GEMIDDELD SNOWO HOËR ingevoeg				
4	✓7 Name van skole gekursiveer	RISKANTE SEKSUELE GEDRAG			✓5 Hoofopskrif saamgevoeg en gesentreer		
5	✓8 Name van skole regsgerig				✓6 Alle kolomopskrifte vetgedruk		
	✓9 Name van skole onderstreep						
6	RISKANTE GEDRAG	OOS-KAAP		NOORDWES		TOTALE RISIKO	
7		<i>SELIOT HOËR</i>	<i>MONTRI HOËR</i>	<i>BADIEN HOËR</i>	<i>SNOWO HOËR</i>		
8	Seks sonder beskerming	2	6	2	5	15	
9	Mond-tot-genitalieë-kontak	12	5	8	25	50	
10	Prostitusie	1	3	2	3	9	
11	Om verskillende seksmaats te hê	44	68	43	90	245	
12	Anale seks	2	4	1	2	9	
13	Dwelms en seks	2	6	9	4	21	
14							
15	TOTAAL PER HOËRSKOOL	63	92	65	129		
16	GEMIDDELD SNOWO HOËR				22		

- ✓10 Tipes riskante gedrag in fonttipe Arial Narrow
- ✓11 Tipes riskante gedrag in fontgrootte 14
- ✓12 Totale risiko bereken
- ✓13 Som van alle risiko per skool bereken
- ✓14 Gemiddelde bereken
- ✓15 Syfers as getalle sonder desimale plekke
- ✓16 Horisontale lyne ingevoeg
- ✓17 Vertikale lyne ingevoeg
- ✓18 Kolomwydtes aangepas – alle data sigbaar
- ✓19 Kolomwydtes aangepas – sigblad pas op EEN A4-bladsy: landskap

- ✓20 Sigblad met ry- en kolomlyne gedruk – EEN A4-bladsy
- ✓21 Bladsyoriëntasie: Landskap

A	M	T
4	21	25

TOTAAL AFDELING B: 40

AFDELING C: POWERPOINT**VRAAG 5**

AKKURAAATHEID	2
MANIPULASIE	18
TOTAAL	20

PUNT	AKKURAAATHEID
✓✓	Alle tikfoute in skyfies. (Trek 2 punte af vir spelling, weglatings en herhalings.) (LET WET: As kandidate die skyfiestylwoorde getik het, bv SKYFIE 1: TITEL en TEKS of instruksies, trek altesaam slegs een punt af.)

VRAAG-NOMMER	NOMMERING	PUNT	MANIPULASIE
5.2	1.	✓	SKYFIE 1: Titelskyfie
5.2.1	2.	✓	Opskriffont: Lucida Handwriting
	3.	✓	Opskriffontgrootte: 50
5.2.2	4.	✓	EKSAMENNOMMER ingevoeg
	5.	✓	VRAAG 5 ingevoeg
5.3	6.	✓	SKYFIE 2: Twee-inhoud
5.3.1	7.	✓	Titelfont: Bernard MT Condensed
	8.	✓	Titelfontgrootte 50
	9.	✓	Opskrif gesentreer
5.3.2	10.	✓	Linkerkolom bevat kolpunte
5.3.3	11.	✓	Regterkolom genommer
5.4	12.	✓	SKYFIE 3: Slegs titel
5.4.1	13.	✓	Fonttipe: Arial Rounded
	14.	✓	Fontgrootte: 62
5.4.2	15.	✓	Alle inhoud gesentreer
5.1	16.	✓	Bokas/Onderkas (insluitend VRAAG 5)
5.5	17.	✓	As 'n INLIGTINGSTUK gedruk, DRIE skyfies per bladsy
	18.	✓	EEN portretbladsy

RISKANTE SEKSUELE GEDRAG

EKSAMENNOMMER
VRAAG 5

- ✓1 Skyfietipe: Titelskyfie
- ✓2 Opskrifont: Lucida Handwriting
- ✓3 Fontgrootte 50
- ✓4 Eksamennummer ingevoeg
- ✓5 VRAAG 5 op volgende reël

TEKENS VAN RISKANTE SEKSUELE GEDRAG

- Woon partytjies by met mense wat jy nie ken nie
  - Laat drankies onbewaak
  - Alkoholvergryping
  - Ry saam met vreemdelinge in voertuie
  - Loop snags alleen huis toe
1. Kuier met bekendes.
  2. Neem jou drankie saam met jou.
  3. Moenie te veel drink nie.
  4. Bel 'n maat of familie.
  5. Loop in 'n groep of bel 'n taxi.

- ✓ 6 Skyfietipe: Twee-inhoud
- ✓ 7 Opskrif Bernard MT Condensed
- ✓ 8 Grootte 50
- ✓ 9 Opskrif gesentreer
- ✓ 10 Linkerkolom bevat kolpunte
- ✓ 11 Regterkolom genommer

**Wees lief genoeg vir jouself
om oor jou lewe om te gee.
Jy het net een lewe,
koester dit!**

A	M	T
2	18	20

- ✓ 12 Skyfietipe: Slegs titel
- ✓ 13 Fonttipe: Arial Rounded
- ✓ 14 Fontgrootte 62
- ✓ 15 Alle inhoud gesentreer

- ✓ 16 Deurgaans bokas/onderkas (insluitend VRAAG 5)
- ✓ 17 Gedrukte inligtingstukke, DRIE per skyfie
- ✓ 18 EEN A4-portretbladsy

[20]

TOTAAL AFDELING C: 20
GROOTTOTAAL: 100